

блѣскъ; а пакъ мѣсяца ту нарастяль, ту са нащѣрябяль, ту са явявъль като срѣбрень рогъ, увисналь на Западъ, ту като цѣло тѣркало, величественно са разхождали между звѣзды-тѣ, и затѣмнѣвали тѣхна-та лу-чезарность съ своя усѣбнителенъ блѣскъ. Едва мъ было произведено второто наблюденіе надъ мѣсяца, и наблюдателя забѣлѣжилъ, че той си измѣнилъ положеніе-то между неподвижны-тѣ звѣзды, кои-то въ прѣдшествовавша-та ноць были точно забѣлѣжены. Зачуденъ, той пакъ забѣлѣжва мѣсто-то на мѣсяца съ иѣколько свѣтливи до него звѣзды и съ нетѣрпеніе чака слѣдующа-та ноць. Неговы-тѣ подозрѣнія са подтвѣрдявать, — мѣсяца дѣйствително са движе; и, кое-то е още по-чудно, негово-то движение съвѣршенно е **противоположно** на общо-то обрѣщеніе на небе-то отъ **Истокъ** къмъ **Западъ**. Съ джлбоко — възбудено любопытство, той варди отъ ноць до ноць, за да са научи да ли ще са повѣрне пакъ мѣсяца назадъ; но той постоянно върви напрѣдъ измежду звѣзды-тѣ, до дѣто най-нослѣтъ извѣрвива цѣлъ крѣгъ на небе-то и си дохожда на сѫщо-то мѣсто, дѣто былъ по-прѣди и изново захваща да върви по сѫщия крѣгъ.

Тука естественно е възникналь въпросъ: тѣзи измѣненія, кои-то са забѣлѣжватъ въ мѣсяца, негово-то нарастваніе и нащѣрябяніе, да ли не зависи по иѣкой начинъ отъ мѣсто-то между неподвижны-тѣ звѣзды? За рѣшеніе-то на този въпросъ потрѣбенъ былъ по-дѣлъгъ періодъ. Купъ-тѣ звѣзды, между кои-то най-напрѣдъ видѣли новая мѣсяцъ, были точно забѣлѣженъ за да може да са познае въ слѣдующа новъ мѣсяцъ, и безъ сѫмѣніе нашія първобытенъ астрономъ са е надѣвали, че сребърия рогъ на мѣсяца, при второ-то си появленіе, ще са намѣрва именно въ този сѫщики купъ звѣзды. Но той былъ въ това измаменъ; защо-то кога-то мѣсяца захваналъ пакъ да са вижда на Западъ, то купъ-тѣ звѣзды, кои-то придружавали въ първя пажъ, скрылъ са подъ хоризонта, а на негово мѣсто дошелъ новъ купъ звѣзды. По този начинъ са открыло, че сѣки слѣдующа новъ мѣсяцъ отстѣжвалъ по-назадъ и по-назадъ мѣжду звѣзды-тѣ. Като са броятъ дене-тѣ, отъ новъ мѣсяцъ до новъ мѣсяцъ, и дене-тѣ, кои-то са изминувать до дѣ мѣсяца обыкнили небе-то, като начене отъ иѣкой забѣлѣжена неподвижна звѣзда и са завѣрне пакъ до сѫща-та неподвижна звѣзда, намѣрило са, че тѣзи два періода били различни; обрѣщаніе-то отъ новъ мѣсяцъ траяло $29 \frac{1}{2}$ дни, а пакъ звѣздно-то обрѣщаніе, отъ иѣкой забѣлѣжена неподвижна звѣзда пакъ до сѫща-та звѣзда, траяло $27 \frac{1}{3}$ дни.

Това заднишкомъ движение на мѣсяца между звѣзды-тѣ, трѣба сило да е смутило първы-тѣ астрономы; и за много врѣме трѣба да е было крайне невѣзмозно да са рѣши да ли това движение е было дѣйствително или само видимо; защо-то аналогія-та водила до заключеніе, че всѣко движение на небе-то трѣба да става по едно и сѫща направление, и понеже всичко видимо небе са обрѣщало отъ Истокъ къмъ Западъ, то показвало имъ са невѣзмозно що-то мѣсяца, кой-то явно участвовалъ въ това общо движение, друго противно движение отъ Западъ къмъ Истокъ. Обаче имало едно обясненіе на тѣзи тайна, и азъ са не сѫмѣвамъ, че много врѣме сѫ го приемали и вѣрвали. То е было слѣдующе-то: като са даде на мѣсяца по-бавно движение отъ Истокъ къмъ Западъ, отъ колко-то общо-то движение на небе-